

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 18Csp/77/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519201368
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Petrovičová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2020:2519201368.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Janou Petrovičovou v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3479/3A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190 proti žalovanej: A. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. Š. XXX/XX, XXX XX Z. C. o zaplatenie 341,- Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 208,- Eur a úroku vo výške 40 % ročne zo sumy 100,- Eur od 20.07.2015 do zaplatenia, **z a s t a v u j e**.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 100,- Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 100,- Eur od 21.07.2016 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti súd žalobu **z a m i e t a**.

IV. Žalovanej súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu v elektronickej autorizovanej podobe dňa 19.07.2019 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 100,- Eur, odplatu vo výške 28,- Eur, zmluvnú pokutu vo výške 33,- Eur, poplatky za upomienky vo výške 180,- Eur, zmluvný úrok vo výške 40 % ročne zo sumy 100,- Eur od 20.07.2015 do zaplatenia spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 128,- Eur od 21.07.2016 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 208700869 zo dňa 20.07.2015 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 100,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu vo výške 68,- Eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku vo výške 168,- Eur. Žalovaná sa zaviazala vrátiť celkovú čiastku t. j. 168,- Eur do 20.07.2016. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa žalobca a žalovaná dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, žalovaná sa zaväzuje žalobcovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33,- Eur. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušila dojednania predmetnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a stratila výhodu splátok, žalobca vyzval žalovanú na úhradu jej záväzku. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru sa žalovaná zaviazala uhradiť žalobcovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30,- Eur, zaslaných upomienok bolo 6, t. j. celkovo vo výške 180,- Eur. Žalovaná neuhradila žalobcovi žiadnu sumu.

3. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, napriek tomu, že uznesením č. k. 18Csp/77/2019 - 31 zo dňa 13.08.2019 bola vyzvaná, aby sa v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia k žalobe písomne vyjadrila, uviedla rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

4. Podaním doručeným súdu v elektronickej autorizovanej podobe dňa 03.10.2019 žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie odplaty vo výške 28,- Eur, poplatkov za upomienky vo výške 180,- Eur a zmluvného úroku vo výške 40 % ročne zo sumy 100,- Eur od 20.07.2015 do zaplatenia späť.

5. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

6. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

7. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

8. Podľa § 146 ods. 2 CSP, súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

9. Vzhľadom na to, že žalobca vzal žalobu sčasti späť skôr, než sa začalo pojednávanie, súd konanie v časti o zaplatenie sumy 208,- Eur (28,- Eur + 180,- Eur) a úroku vo výške 40 % ročne zo sumy 100,- Eur od 20.07.2015 do zaplatenia zastavil aj bez súhlasu žalovanej, ktorý v tomto prípade nebol potrebný.

10. Predmetom konania zostal nárok žalobcu na zaplatenie sumy istiny vo výške 100,- Eur, zmluvnej pokuty vo výške 33,- Eur a úrokov z omeškania vo výške 128,- Eur od 21.07.2016 do zaplatenia.

11. Vo vyššie uvedenom podaní sa žalobca bližšie vyjadril k požadovanej zmluvnej pokute. Vo vyjadrení uviedol, že žalobca žalovanú riadne oboznámil so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, a teda aj s príslušnými pokutami, ktoré bude musieť uhradiť v prípade, ak sa dlžník dostane do omeškania, pričom žalovaná pri podpise zmluvy o úvere prehlásila, že sa oboznámila a súhlasí s obsahom tejto zmluvy a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdila prevzatie zmluvy vrátane všeobecných podmienok. Žalovaná preto už pri podpise zmluvy vedela, že v prípade ak si nebude plniť svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, tak sa suma, ktorú bude musieť vrátiť, zvýši. Nejde o neprijateľné podmienky, ale o poplatky, ktoré sú v súlade so zákonom. Zdôraznil, že zmluvná pokuta je fakultatívna náležitosť, ktorá nemusí byť priamo v zmluve zakotvená, a je teda na dohode veriteľa a dlžníka, akým spôsobom si ju dojednávajú. Uviedol, že ide o jednorazové zmluvné pokuty, tvoriace paušalizovanú náhradu škody nezávislé na omeškani. Žalobca má za to, že zmluvná pokuta nie je poplatkom ani úrokom zo zmluvy a preto nemožno poprieť žalobcov nárok na úhradu zmluvnej pokuty, ktorá predstavuje zabezpečovací prostriedok. Žalobca preukázal, že žalovaná porušila zmluvné podmienky a je dlhodobo v omeškani s úhradou istiny. Občiansky zákonník síce súdu priznáva modernačné právo, ktorým možno zmierniť neprímerane vysokú zmluvnú pokutu, nie však ju úplne zamietnuť. Pokiaľ žalovaná podpísala prehlásenie na zmluve a zároveň na ďalšom mieste (hneď nad prehlásením ďalším podpisom) podpísala aj zmluvu o úvere, nie je dôvod pochybovať o jej vôli pristúpiť aj na všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru. Predmetné prehlásenie sa nachádza nad potvrdením o prevzatí peňažných prostriedkov, teda žalovanej muselo byť zrejmé, že takéto prehlásenie potvrdené jej podpisom má právne následky tam určené. Rovnaké tvrdenia vo vzťahu k žalobcovi a zmluvnej pokute vo výške 33,- Eur konštatoval v odôvodnení rozsudku Okresný súd Žiar nad Hronom, sp. zn. 24Csp/39/2019 zo dňa 18.06.2019.

12. Žalobca na preukázanie svojho nároku predložil listinné dôkazy, a to Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 20.07.2015, Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru.

13. Súd konal a rozhodol v neprítomnosti právnej zástupkyne žalobcu a v neprítomnosti žalovanej podľa § 180 veta druhá CSP, ktoré sa na pojednávanie nedostavili. Právna zástupkyňa žalobcu svoju neúčast' ospravedlnila a súhlasila s rozhodnutím veci v jej neprítomnosti. Žalovaná svoju neúčast' neospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadala.

14. Súd sa oboznámil so žalobou, písomným vyjadrením žalobcu, čiastočným späťvzatím žaloby, vykonal dokazovanie listinami, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav.

15. Žalobca ako veriteľ a žalovaná ako spotrebiteľ uzatvorili dňa 20.07.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 100,- Eur a žalovaná sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 68,- Eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku 168,- Eur. Odplata bola vo výške 28,- Eur, čo predstavovalo RPMN vo výške 28 %, úrok bol vo výške 40 %, čo v prípade riadneho splatenia úveru predstavovalo 40,- Eur. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť celkovú čiastku 168,- Eur do 20.07.2016. Doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti bol 20.07.2016. Priemerná RPMN bola 25,88 %. Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33,- Eur.

16. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

17. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

18. Podľa § 494 Občianskeho zákonníka, z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zo zmluvy o úvere (§ 497).

21. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

22. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

24. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

25. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hrađených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

26. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

27. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

29. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

30. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

33. Podľa smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá síce nie je pre členské štáty EÚ priamo záväzná, avšak predstavuje interpretačné

pravidlo a ktorá už bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, v zmysle čl. 2 písm. a) nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v čl. 3.

34. Podľa čl. 3 bod 1 cit. smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy k škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty, podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa bodu 3 príloha smernice obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

35. Podľa písm. e) prílohy k Smernici č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, jednou z podmienok, ktorú možno považovať za nekalú, je podmienka požadujúca od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako náhradu.

36. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

37. Vychádzajúc zo skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobe, v znení po čiastočnom späťvzati, nie je možné vyhovieť v celom rozsahu. Súd vyhodnotil podanú žalobu v zostávajúcej časti sčasti ako nedôvodnú a preto žalobu sčasti zamietol.

38. Vykonaným dokazovaním mal súd nesporne za preukázané, že žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 20.07.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 100,- Eur. Hoci predmetná zmluva o úvere bola uzatvorená podľa § 497 Obchodného zákonníka a jedná sa v danom prípade o absolútny obchod (§ 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka), zároveň je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov a zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uzatvorenú zmluvu o spotrebiteľskom úvere súd právne posúdil zároveň ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože je nesporné, že žalobca pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalovaná pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, vystupovala teda ako spotrebiteľ v zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o formulárovú (typovú) zmluvu pripravenú vopred žalobcom, ktorej obsah nemala žalovaná možnosť reálne ovplyvniť alebo pozmeniť. Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Právny vzťah založený medzi stranami sporu je spotrebiteľským vzťahom. V predmetnom právnom vzťahu má tak žalovaná postavenie spotrebiteľa, v dôsledku čoho je daná aplikácia právnych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. V konkrétnom prípade je to aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich neprijateľné zmluvné podmienky a aplikácia ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch upravujúcich bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

39. Z predložených listinných dôkazov mal súd nesporne za preukázané, že žalobca poskytol žalovanej titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere sumu 100,- Eur a žalovaná žalobcovi neuhradila žiadnu sumu. Keďže žalobca sa v konaní (po čiastočnom späťvzati žaloby v časti zmluvných úrokov, poplatkov a odplaty) domáhal len zaplata čistej istiny bez úrokov a poplatkov, súd uzavretú zmluvu napokon neposudzoval z hľadiska dodržania obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. a s tým súvisiacej bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru. Žalovaná v konaní nijako nepoprela existenciu dlhu z úveru (nevyjadrila sa k žalobe a priloženým dôkazom), teda netvrdila ani nepreukazovala existenciu právnej skutočnosti, ktorá by mala za následok zánik dlhu a skutočnosti tvrdené žalobcom v žalobe nijakým spôsobom nerozporovala. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd považoval žalobu v časti istiny vo výške 100,- Eur za dôvodnú a nárok

žalobcu za preukázaný, na základe čoho žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu vo výške 100,- Eur, ktorá predstavuje nesplatený zostatok istiny (celú istinu) poskytnutého úveru.

40. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

41. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatky z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

42. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu vzniku omeškania, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu

43. Pokiaľ ide o príslušenstvo žalovanej sumy, žalobca si podanou žalobou uplatnil aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 128,- Eur (istina 100,- Eur + odplata 28,- Eur) od 21.07.2016 do zaplatenia. Súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo 5 % ročne z priznanej sumy 100,- Eur od 21.07.2016 do zaplatenia, teda odo dňa nasledujúceho po uplynutí termínu konečnej splatnosti úveru (20.07.2016). Tým, že žalovaná nesplnila svoj záväzok zo zmluvy v termíne konečnej splatnosti úveru, dostala sa nasledujúcim dňom do omeškania s plnením svojho peňažného dlhu, čím žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % (5 + 0,0 %) ročne od 21.07.2016 do zaplatenia, nakoľko základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky ku uvedenému dňu bola 0,0 %. V časti úrokov z omeškania nad priznanú sumu súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

44. Súd žalobu zamietol aj v časti, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 33,- Eur. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu obsiahnutom v jeho vyjadrení, že v prípade zmluvnej pokuty nejde o neprijateľnú podmienku, ale že táto je v súlade so zákonom a žalobcovi nemožno poprieť jeho nárok na úhradu zmluvnej pokuty, ale že moderným právom súdu možno neprímerane vysokú zmluvnú pokutu zmierniť, nie však ju úplne zamietnuť. K uplatnenému nároku na zmluvnú pokutu vo výške 33,- Eur súd uvádza, že nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty je v spotrebiteľských veciach potrebné posudzovať nielen podľa § 544 Občianskeho zákonníka, ale aj v súlade s citovanými ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd žalobu zamietol čo do zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 33,- Eur, nakoľko v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka považoval túto zmluvnú pokutu za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Predmetné ustanovenie o zmluvnej pokute uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere súd nepovažoval za individuálne dojednané, nakoľko bolo predtlačené vo formulárovej zmluve v rámci bodu 3 zmluvy. Neprijateľná zmluvná podmienka je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

45. V zmluve o úvere si strany dojednali zmluvnú pokutu tak, že, „ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33 eur“. Takto dojednaná zmluvná pokuta je podľa právneho názoru súdu celkom zjavne dojednaná v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa, keďže vôbec nezohľadňuje dĺžku omeškania (môže ísť napríklad len o jeden deň) a ani sumu, s ktorou je dlžník v omeškaní (môže ísť napríklad len o sumu 0,01 Eur). Takto paušálne dohodnutá zmluvná pokuta je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a teda neplatná. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty je neplatné aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože obchádza ustanovenia Občianskeho zákonníka o najvyššom prípustnom úroku z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

46. Je nepochybné, že žalobca nárok na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľských zmlúv, ktoré ako typové zmluvy sú uzavreté vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenia (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, čo je súdu z úradnej činnosti známe. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné

dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Dôkazné bremeno preukázať, že zmluvné dojednania boli medzi zmluvnými stranami individuálne dohodnuté, pritom v zmysle ustanovenia § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka (i čl. 3 bod 2 cit. Smernice 93/13/EHS) je na žalobcovi, ktorý však individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal. Z Rozsudku ESD vo veci C-618/10 zo dňa 14.6.2012 vyplýva nemožnosť vnútroštátneho súdu v spotrebiteľských veciach využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná ako celok a preto neplatne dojednanú zmluvnú pokutu nemožno súdom znižovať, príp. ju akceptovať iba v niektorých z dohodnutých prípadov porušenia zmluvy spotrebiteľom a z iných nie.

47. Ak žalobca pri svojich argumentoch ohľadom oprávnenosti zmluvnej pokuty poukazoval na rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 24Csp/39/2019 zo dňa 18.06.2019 (ktorý však nie je pre súd v prejednávanej veci záväzný), súd na podporu svojho právneho záveru naopak poukazuje na skutočnosť, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 5Csp/66/2019 zo dňa 11.12.2019 súd určil, že „zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere, uzavretá dňa 19.06.2015 medzi veriteľom POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava a dlžníkom W. V., uvedená v bode 3. v znení: „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33 EUR“, je neprijateľná a preto neplatná.“ V rozsudku sp. zn. 5Csp/66/2019 súd v bode 43. dôvodil, že zmluvná podmienka dojednaná v Zmluve v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty vo výške 33,- Eur, je pre rozpor s § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka neplatná a z tohto dôvodu neprijateľná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa a súčasne predmetná zmluvná podmienka nebola so žalovaným dojednaná individuálne, o čom svedčí aj to, že je predtlačená formulácia znenia v Zmluve.

48. S poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute uvedenej v zmluve je neprijateľné, a teda absolútne neplatné. Z neplatnej zmluvnej podmienky potom nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanej povinnosť plniť, preto súd žalobu v tejto časti zamietol. Súčasne je potrebné uviesť, že neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať (moderovať) neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty súd zamietol aj preto, že zmluvná podmienka o povinnosti dlžníka zaplatiť zmluvnú pokutu bola už v inom konaní žalobcu vyhlásená za neprijateľnú, preto túto podmienku už žalobca nemôže uplatňovať ani v tomto konaní.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

51. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

52. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP tak, že prevažne úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. Žalobca sa podanou žalobou pôvodne domáhal zaplatenia sumy 341,- Eur s príslušenstvom, následne vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 208,- Eur s príslušenstvom späť. Pretože došlo k čiastočnému zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania skúmal procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, t. j. či žalobca alebo žalovaná zavinili zastavenie konania. Kto zavinil čiastočné zastavenie konania mal ohľadom tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričítá opačnej strane sporu.

53. Vzhľadom na to, že žalobca vzal žalobu sčasti späť a nejde o prípad, kedy by išlo o reakciu na konanie žalovanej, nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanej. V danom prípade z procesného hľadiska platí, že zastavenie konania zavinil žalobca, preto je povinný nahradiť žalovanej trovy konania. Žalobca vzal žalobu sčasti späť bez dôvodu na strane žalovanej. S poukazom na skutočnosť, že na čiastočnom späťvzatí žaloby bolo dané zavinenie žalobcu, platí, že v tomto rozsahu žalobca nemal vo veci úspech.

54. Podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 29,33 % a hrubý úspech žalovanej v rozsahu 70,67 %, keď žalobca sa podanou žalobou pôvodne domáhal zaplata sumy 341,- Eur s príslušenstvom, pričom žalovanej možno priznať úspech v zastavenej časti o zaplata sumy 208,- Eur a vo zvyšnej zamietnutej časti aj s príslušenstvom. S poukazom na uvedený pomer úspechu strán vo veci a tým daný prevažný čistý úspech žalovanej v rozsahu 41,34 %, žalovaná by mala nárok na náhradu trov konania v uvedenom rozsahu. Žalovanej však v konaní žiadne trovy konania objektívne nemohli vzniknúť, keďže na doručenie žalobu nereagovala, na nariadené pojednávanie sa nedostavila a v konaní zostala po celú dobu nečinná. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, ani si žiadne neuplatnila. Z uvedeného dôvodu súd v konečnom dôsledku rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Piešťany.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 až 3 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku).